

Belonings- gevoeligheid voorspelt herstel van depressie

Waarom dit onderzoek? Een verminderde capaciteit om je gedrag te laten sturen door belonende prikkels wordt gezien als een mogelijke psychopathologische verklaring voor anhedonie (minder kunnen genieten van dingen). De aanwezigheid van anhedonie bij depressie voorspelt een moeilijk herstel van de ziekte. Weinig studies onderzochten echter of een verminderde beloningsgestuurde leerreactie het herstel van depressie kan voorspellen.

Onderzoeksvragen Hebben patiënten met een depressie een verminderde beloningsgestuurde leercapaciteit dan controlepersonen zonder depressieve klachten? Is er een verschil tussen de beloningsgestuurde leerreactie van patiënten met een depressie en veel en weinig anhedoniekklachten? Voorspelt een verminderde beloningsgestuurde leercapaciteit het herstel van depressie?

Hoe werd dit onderzocht? Er namen 79 patiënten met een depressieve stoornis en 63 controlepersonen deel aan deze studie. Patiënten werden binnen hun eerste opnameweek getest. Na 8 weken werden alle testen herhaald bij de depressieve groep. Majeure depressie werd gediagnosticeerd met een semigestructureerd interview (SCID). Op basis van een zelf in te vullen vragenlijst (SHAPS) werd anhedonie gemeten en werd de depressieve groep ingedeeld in een groep met hoge en met lage anhedoniekklachten. De beloningsgestuurde leerreactie werd gemeten door een computergestuurde monetaire beloningstaak. Groepverschillen werden onderzocht met mixed variantieanalyses. Met logistischeregressieanalyse werd onderzocht of de beloningsgestuurde leercapaciteit bij inclusie het herstel van depressie na 8 weken kon voorspellen.

Resultaten In vergelijking met de controlegroep hadden patiënten met een depressieve stoornis een verminderde leerreactie in functie van beloning. Patiënten met veel anhedoniekklachten hadden een significant lagere beloningsgestuurde leerreactie dan patiënten met weinig anhedonie. Verder was verminderd beloningsgevoelig leergedrag bij inclusie in de studie voorspellend voor het persisteren van de diagnose depressie na 8 weken, zelf na correctie met de ernst van depressie bij inclusie en comorbide angststoornissen.

Consequenties voor de praktijk Deze resultaten versterken het bewijs dat een verminderde beloningsgestuurde leercapaciteit samenhangt met anhedonie en een rol kan spelen in de etiologie van depressie. Een verfijning van de diagnose van depressie is dan ook belangrijk voor de klinische praktijk. Risicofactoren, verloop en herstel van de ziekte kunnen dan beter voorspeld worden en kunnen ook helpen in de keuze van een complementaire behandeling.

LITERATUUR

Vrieze E, Pizzagalli DA, Demyttenaere K, Hompes T, Sienaert P, de Boer P, Schmidt M, Claes S. Reduced reward learning predicts outcome in major depressive disorder. *Biol Psychiatry* 2012 doi: 10.1016/j.biopsych.2012.10.014.

AUTEUR

ELSKE VRIEZE
E-mail: elske.vrieze@uc-kortenberg.be